

K O M U N I K A T Y

Komunikat Komisji Nagrody im. Aleksandra Gieysztor

Komisja Nagrody im. Aleksandra Gieysztor, powołana przez Radę i Zarząd Fundacji Naukowej im. Aleksandra Gieysztor, w składzie: prof. dr hab. Stanisław Bylina, prof. dr hab. Teresa Dunin-Źasowicz, prof. dr hab. Marian Dygo, prof. dr hab. Sławomir Gawlas oraz prof. dr hab. Jan Tyszkiewicz, dnia 10 VI 2002 r. odbyła posiedzenie, któremu przewodniczyła prof. dr hab. Teresa Dunin-Źasowicz. Przedmiotem obrad Komisji było rozpatrzenie i ocena zgłoszonych do Nagrody siedmiu publikacji dotyczących dziejów średniowiecza Polski i Europy. Podstawą formalną obrad był regulamin Nagrody im. Aleksandra Gieysztor.

Po uprzednim zapoznaniu się z treścią zgłoszonych do Nagrody publikacji oraz po odbytej dyskusji Komisja przyjęła następujące ustalenia:

— w dziale publikacji książkowych nagrodę przyznano mgr Marcie Piber za pracę: *Służew średniowieczny. Dzieje parafii i wsi Służew w ziemi warszawskiej*, Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Warszawa 2001 oraz mgr Tomaszowi Pietrasowi za pracę: „*Krwawy wilk z pastorałem*”. *Biskup krakowski Jan zwany Muskatą*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2001.

— w dziale artykułów przyznano nagrodę zespołową za artykuł o wspólnej tematyce dotyczącej Korony Cierniowej: mgr Anecie Pieniędz-Skrzypczak, *Początki kultu Korony Cierniowej w Vicenzy*, dr Jerzemu Pysiakowi, *Królewski kult Korony Cierniowej we Francji Ludwika Świątego*, mgr Marcinowi Paukowi, *Królewski kult Świątej Korony Cierniowej jako ideowe spoivo monarchii. Czechy i Austria w dobie Przemysław Otkara II*, „Roczniki Historyczne”, r. LXII, 2001 oraz mgr Piotrowi Węcowskiemu za artykuł: *Polskie itineraia średniowieczne i nowożytnie. Przegląd badań i propozycje badawcze*, „Studia Źródłoznawcze”, t. XXXVII, 2001, s. 13–48.

Przewidzianych w regulaminie Nagrody prac na temat dziejów polskiego państwa podziemnego lat 1939–1945 nie nadesłano.

Dyplomy i nagrody zostały wręczone laureatom dnia 24 VI 2002 r. na spotkaniu w Instytucie Historii PAN. Mgr Marta Piber i mgr Marcin Pauk w krótkich wystąpieniach przedstawili swe zamierzenia badawcze.

Komunikat Polskiego Towarzystwa Heraldycznego o przyznaniu Nagrody im. Adama Heymowskiego za lata 2000–2001

Jury Nagrody im. Adama Heymowskiego w składzie: prof. dr hab. Janusz Bieniak, mgr Sławomir Górzyński (sekretarz), prof. dr hab. Maria Koczerska, prof. dr hab. Stefan K. Kuczyński (przewodniczący), prof. dr hab. Andrzej Rachuba, przyznała następujące nagrody i wyróżnienia za najlepsze prace z zakresu heraldyki i nauk pokrewnych, opublikowane w latach 2000–2001:

Nagrodę w wysokości 900 zł i dyplom dr hab. Kazimierzowi Karolczakowi za pracę pt. *Dzieduszycy. Dzieje rodu. Linia poturzycko-zarzecka*, Wydawnictwo Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Kraków 2000, ss. 332.

Wyróżnienie i dyplom prof. dr hab. Brabarze Trelińskiej za pracę pt. *Album armorum nobilitum Regni Poloniae XV–XVIII saec. Herby nobilitacji i indygenatów XV–XVIII w.*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2001, ss. 874.

Wyróżnienie i dyplom dr Edwardowi Gigilewiczowi za pracę pt. *Herby biskupów warmińskich*, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2001, ss. 220.

Wyróżnienie i dyplom dr Adamowi Szwedzie za pracę pt. *Ród Grzymałów w Wielkopolsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2001, ss. 403.

Uroczystość wręczenia Nagrody i wyróżnień odbyła się dnia 22 III 2000 r. w Instytucie Historii PAN. Autor wyróżnionej pracy dr Edward Gigilewicz wygłosił referat pt. *Herby biskupów warmińskich jako problem badawczy*.

Kserokopie dokumentów pergaminowych z kolekcji dr Tomasza Niewodniczańskiego w zbiorach Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego

Dnia 13 listopada 2002 otwarto na Zamku Królewskim w Warszawie wystawę (która potrwa do 29 XII 2002) znamienitej kolekcji poloników dra Tomasza Niewodniczańskiego z Bitburga — głównie dawnych map Rzeczypospolitej, dokumentów pergaminowych i papierowych oraz szeregu bezcennych rękopisów literackich. To wysokiej rangi wydarzenie kulturalne jest okazją do zwrócenia uwagi badaczy na zbiór kserograficznych podobizn większej części dokumentów pergaminowych z bitburskiej kolekcji, przechowywany od 1991 r. w Bibliotece Insty-

tutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Dr Tomasz Niewodniczański przekazał bowiem IH UW do wykorzystania naukowego kserokopie około trzystu sześćdziesięciu pergaminów, które do II wojny światowej znajdowały się w archiwum Potockich na zamku w Łańcucie. W liczbie tej znajdujemy około 30 pergaminów z wieku XIV, ok. 70 z XV, zaś najwięcej, bo przeszło 240 z XVI w. Pozostałe dokumenty pochodzą z XVII i XVIII w. Większą część omawianego zespołu stanowią dokumenty Kmitów (1352–1553) oraz kolejnych właścicieli zamku w Wiśniczu i klucza wiśnickiego: Barzych, Lubomirskich, a także (w znacznie mniejszym już zakresie) właścicieli klucza łańcuckiego: Stadnickich, Lubomirskich i wreszcie samych Potoczek. Wśród dokumentów piętnasto- i szesnastowiecznych wyróżnia się grupa dyplomów dotyczących nadań na ziemiach ru-

skich. Pochodzą one zarówno z kancelarii królewskiej, jak i kancelarii wojewodów oraz starostów generalnych Rusi (wśród nich dokumenty w języku ruskim, najstarszy z 1382 r.). Zespół pergaminów łańcuckich zaopatrzony jest w roboczy katalog sporządzony w 1978 r. w języku francuskim. Część dokumentów najdawniejszych opublikowana została głównie w *Archiwum książąt Lubartowiczów-Sanguszków w Sławucie*, z kopii i w postaci regestów (zwłaszcza t. II, wyd. Z. Luba Radziwiński, P. Skobielski, B. Gorczak, Lwów 1888 i t. V, wyd. B. Gorczak, Lwów 1897), wiele jednak pozostaje jako inedita, stanowiąc zachętę dla badaczy.

Marek Janicki
Warszawa